

Moog Konttinen – Jotakin Moogista

Julkaistu 01.01.2004

Insinööri Konttinen ja herra Moog ovat historiaa, sillä insinööri Konttisesta on tullut diplomi-insinööri Konttinen. Mauri "Moog" Konttinen otti DI:n paperit ulos Tampereen TKK:lta viime vuonna. Rythmi onnittelee. Samaan aikaan alkoi kuitenkin kiertää huhu, että mies on katoamassa esiintymislavoiltakin tykkänään.

Miten on?

"Se on väärinymmärrys! Kontra on bändinä tekemässä jäähyväiskeikan Tampereella Tullikamarilla tammikuussa. Minä aion jatkaa esiintymistä, mutta ehkä hieman pienimuotoisemmissa kokoonpanoissa. Kontra kasattiin jälleen yhteen pari vuotta sitten, mutta me jäimme väliinputoajiksi. Keikkaliksaa ei voinut pyytää sitä määrää kuin tunnetummilla bändeillä. Liian halvalla emme halunneet lähteä, koska halusimme, että mukana olisivat myös valot ja muu kunnan rekvisiitta."

Olet aikamoinen sanoittajavelho. Mistä se kaikki on peräisin?

"Kyllähän se alkoi silloin, kun olin 2-vuotias. Me asuimme silloin Tampereen Härmälässä ja mun sedät ja tädit hankkivat levysoittimen. Levyinä olivat savikiekot, Olavi Virta, Annikki Tähti ja muut. Vaikka minä olin silloin ihan nassikka, niin kyllähän minä laulun sanoja ymmärsin. Heti, kun opin kirjoittamaan, niin pitihän sitä kokeilla riiminpätkiä. Tein ainakin yhden pilkkalaulun naapurin pojasta, sen muistan hyvin. Sitten sedät ja tädit hankkivat "oikean" levysoittimen ja Paul Ankaa ja Elvistä, mutta ei se enää kolahtanut. Olin liian nuori ja ne lauloivat englanniksi. En tykännyt."

60-luku taisi muuttaa suhtautumisen ulkomaanelävien musiikkiin?

"Joo. Radiosta tuli sellainen ohjelma kuin Kahdeksan kärjessä. Siinä oli vuoroviikoin kotimaan lista ja ulkomaan lista. Kyllä siellä Twist and Shout puri hyvin. Tekstinteko alkoi kiinnostaa, kun vuoroviikoin tuli alkuperäinen biisi ja sitten sen käänösbiisi. Muistan hyvin Rollareitten Satisfactionin ja Eeron ja Jussin käännöksen En voi olla tyytyväinen. Silloin minä ajattelin, että jos tuo voidaan tehdä noin, niin minullakin on mahdollisuuksia. En suinkaan moiti Raittisen Jussia, joka on tehnyt hienoja käänöksiä, mutta kyllä hänkin varmaan myöntää, ettei tuo ollut niitä parhaimpia."

Teillä oli sitten jo bänditoimintaakin.

"60-luvulla oli Gestapo, joka jäi lähinnä suunnitteluasteelle ja Oy Ferrum Ab, jossa oli minun lisäksi Veltto Virtanen, Timo Huovinen, Juuso Nordlund ja Jukka Aronen. Biisit oli 50- ja 60-luvun kappaleita ja alkukielellä. 70-luvun puolella tuli Wolfgang, jossa sain Suosikki-lehden hienon arvostelun: 'Solisti herättää hilpeyttä varsin ikiomalla koreografiallaan. Kun laulua ei tahdo millään kuulua, katsomo seuraa myötätuntoisesti tämän alkuunsa sammuvan kyvyn ponnistuksia yhdistää baletti ja tasajalkahyppely'. Voiko tuota hienommin sanoa? Sitten tulikin Virtanen, joissa oli jo Velton biisejä ja lisäksi myös muutamia mun käänösbiisejä. Mukana olivat Porski Toivonen, Timo Huovinen ja Hohdin Holm. Olimme mm. Hectorin Lapsuuden loppu -kiertueen lämmittelijänä. Hectorilla oli tuolloin uskomattoman hieno bändi kasassa, varmasti yksi parhaita, mitä on ikinä

ollut. Virtanenkin oli kovan lavabändin maineessa, jossain undergroundin ja punkin välimaastossa.”

Oliko teillä yhteyksiä underground-piireihin?

”Itse asiassa ei, vaikka me varsinkin Kontran aikoihin, siis Virtasen jälkeen, hengailtiin paljon Love Recordsin studion liepeillä. Siellähän niitä näki. Enemmänkin tuli kommentteja, että te maalaispojat luulette tekeväne jotain uutta, mutta älkää luulko, kaikki on jo tehty. No olihan tietysti Suomen Talvisota ja muut tehty, mutta entäs sitten? M.A. Numminen oli aina todella kannustava ja hyväntahtoinen (ovatkin kaimoja -toim.huom.)”.

Sitten Kontraan

”Kontra levytti EP:n Kontravirtanen keväällä 1977 Lahdessa Microvoxin studiolla. Käännökset olivat minun, paitsi syvästi kunnioittamani Junnu Vainion Paras rautalankayhtye. Seuraava single Aja hiljaa isi/Ressu ja punainen paroni nousikin sitten ykköseksi. Siitä se sitten lähti ja oli aika hulinaa jonkun vuoden. Love Recordsin mentyä konkkaan -79, Vexi Salmi otti meidät perustamalleen Gold Disc -levymerkille, mutta levymyynti hiipui, vaikka keikkoja riitti edelleen. Muutaman vuoden päästä keikkailukin hiljeni ja Kontra pistettiin pakettiin. Sen jälkeen on ollut sekalaisia muita kokoonpanoja, kuten Morkoonit, Kylmä Rinki, Moogetmoogs, Moog In Bändi ja Kokoonpano, kunnes jälleen Kontra vuonna 2002.”

Mistä saat ideat sanoituksiin, sillä ne eivät muistuta ketään muuta?

”Milloin mistäkin. esimerkiksi Jerry Cottonin Kuka roistojen kauhu on, mies rohkee ja peloton on Pecos Bill -lehden vuoden 1958 yhden numeron lukijan palstalta olevan runon alku, jossa mies oli tietysti Pecos Bill. Mietin pitkään, voiko noin naivia alkua biisille laittaa, mutta kyllä se siihen istui. Yleensä populaarikulttuuri kiinnostaa laajemminkin. Muumi Muumi -teksti on osin joulukuun 1958 Aku Ankasta, jossa veljenpojat ovat innoissaan, kun Melvis Pressula heiluu televisiossa: Rokkaa ja roiku aamusta iltaan, ketkuta ja keiku! Sankarit salapoliiseina on saman niminen kuin Pekka Lipposen seikkailut no 24. Mulle on kertynyt aika mittava kokoelma sarjakuvia, nuorisokirjoja ja viime aikoina myös toisen maailmansodan lentäjiin liittyvää materiaalia. Riimeistä muuten sen verran, että olin Enok-biisiin keksinyt mielestäni loistavan riimin: Kun Enok hiljaa kuiskaa korvaan, tapa mulle, minä korvaan...kun näytin sitä Vexi Salmelle innoissani, niin Vexi katsoi pitkään ja sanoi: ei ole riimikirjan mukainen...mutta Vexi olikin ollut Topi Kärjen opissa ja minä en. Nykyään cover-biisien teko on paljon vaikeampaa kuin ennen. Ennen riitti, että osoitti kysyneensä luvan kääntämiseen ja sieltä vastattiin tai useimmin ei. Jos sitä ei kielletty, niin sitten se oli sallittua. Nyt Teosto vaatii kirjallisen luvan kaikesta. Ongelmana on se, ettei joitain edes kiinnosta lähettää tänne asti minkäänlaista lappua tai lupaa.”

Keitä sanoittajia kunnioitat?

”Alfred J. Tanner, Reino Helismaa, Junnu Vainio, Vexi Salmi ja kirjallisuudesta mm. Chandler ja Kalevala ovat voittamattomia. Tässä joitain.”

Olet tehnyt myös muita käännöksiä.

”Minä käänsin Anthony Burgesin A Clockwork Orangen Odessa-kustantamolle ja Kellopeli Appelsiini ilmestyi 1991. LIKE-kustantamo lukee sitä käännöstä parhaillaan ja se saattaa tulla

uusintapainoksena. Sitten olen kääntänyt Rocky Horror Picture Show'n Seinäjoen teatterille. Oinonen oli siellä ohjaajana ja pyysi käännöstä, aikaa oli kaksi kuukautta ja siinä on sentään osapuilleen 13 biisiä ja dialogit päälle, kiirettä piti. Se oli 1995. Tällä hetkellä käännän toisen maailmansodan saksalaisen hävittäjä-ässä, Adolf Gallandin, elämäkertaa Koala-kustannukselle, joka on erikoistunut ilmailukirjojen kustantamiseen. Julkaisutilaisuus on joskus keväällä ilmeisesti Aviation-shopin tiloissa Helsingissä.”

Miten musiikkibisnes on muuttunut vuosien aikana?

”Paljon. Nykyisin levy-yhtiöiden riskinottohalu on hyvin alhainen, pelataan vain varman päälle. Ei riitä, että levy myy ja siitä saa omansa pois ja vähän voittoa, vaan listasijoitus määrää lähes kaiken. Lähetin muutaman demon Ilkka Vainiolle ja sain sieltä vastauksen, että olet ollut nuoruuteni suuria idoleita ja demosi on työpöydän yläpuolella kunniapaikalla, mutta ei mahdu tuotanto-ohjelmaan. Mitään Love Recordsin tapaista ei enää ole. Se on sääli, sillä se kaventaa musiikkimaailmaa. Ilman Love Recordsia olisi koko musiikkiala ollut aikanaan paljon köyhempi. Soittolistat ja tyylien karsinointi tuottaa yhdenmukaista ja sitä kautta aika tylsää tavaraa. Poikkeuksia tietysti on, usein ne ovat parodian puolelta. Minä pidän esimerkiksi Martti Servosta ja Arne Tenkasesta. Tenkanen ei taida enää olla olemassa Göstan (Sundqvist) kuoltua. Olen tavannut Göstan vain kerran ja se oli jalkapallo-ottelussa Atletico Poko vastaan YLE, rock-futiksen turnauksessa Tampereella. Oli syksy ja hiton kylmä, lätäköt jäässä. Me kaksi vanhempaa futaria pelattiin lyhyissä housuissa, kun nuoremmilla oli varmaan jo villahousut jalassa.”

Sinullakin on jalkapallotaustaa Göstan tapaan.

”Eka jalkapallojoukkue, Mustat Partnerit, perustettiin vuonna 1973. Sitten tuli veljeni kanssa yhdessä perustama Pallopäät, myöhemmin FC Polla. Pelailin pitkään rock-futiksessa, myöhemmin ikämiesosastolla, kun kaverit alkoivat olla liian nopeita.”

Miten tulevaisuus?

”Kun valmistuin DI:ksi, niin työnantaja ystävällisesti lomautti minut, sillä tulin kai talolle liian kalliiksi. En osaa olla kortistomies, joten pistin pystyyn toiminimen Schrägemusik (synonyymi sekä jazzille, että toisen maailmansodan yöhävittäjien erikoisaseelle, joka ampui 45-70 asteen kulmassa ylöspäin, -toim. huom.). Sen puitteissa tehdään musiikkia: demo Die Totenhosenin Zehn kleine Jägermeisterista alkaa olla valmis. Lisäksi olen aivan omasta kiinnostuksestani alkanut kirjoittaa hippiajan matkakuvausta liftausmatkasta Suomesta Espanjaan ja takaisin vuonna 1971. Se perustuu aivan oikeaan matkaan, josta minulla on päiväkirjat tallella. Lähinnä se on lapsille ja lapsenlapsille – niitä on kaksi, olen siis rock-vaari. Toisaalta, jos jotain kustantajaa kiinnostaa sellainen julkaista, niin en pane pahakseni lainkaan.”

Moogin nettisivut:

www.perunamaa.net/sarjakuvarock/moog/

Teksti ja kuvat: Teemu Virtanen